

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 265/2015
29.12.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Бисерке Живановић, председника већа, Споменке Зарић и Божидара Вујичића, чланова већа, у парници тужилаца М.Ј. и Д.Ј., обоје из О., које заступа Т.С.Ж., адвокат из С., против тужене С.п.ц.о. С., коју заступају А.Ђ. и З. Ђ., адвокати из С., ради стицања без основа, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1081/14 од 11.06.2014. године, у седници већа одржаној 29.12.2015. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужилаца, изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1081/14 од 11.06.2014. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Суботици, Судска јединица у Сенти П 2122/12 од 28.11.2013. године делимично је усвојен тужбени захтев и тужена је обавезана да тужиоцима исплати износ од 1.067.249,70 динара, са законском затезном каматом почев од 21.01.2011. године до исплате, као и да им накнади трошкове парничног поступка у износу од 212.940,00 динара. Преко досуђеног, а до траженог износа од 1.265.837,00 динара тужбени захтев тужилаца одбијен је као неоснован.

Апелациони суд у Новом Саду је пресудом Гж 1081/14 од 11.06.2014. године усвојио жалбу тужене и преиначио пресуду Основног суда у Суботици, Судска јединица у Сенти П 2122/12 од 28.11.2013. године у усвајајућем делу одлуке о тужбеном захтеву и у делу одлуке о трошковима, тако што је одбио као неоснован тужбени захтев којим су тужиоци тражили да се тужена обавезе на исплату износа од 1.067.249,70 динара, са законском затезном каматом од 21.01.2011. године до исплате, а тужиоце је обавезао да туженој накнаде трошкове првостепеног поступка у износу од 187.125,00 динара и трошкове жалбеног поступка у износу од 130.782,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиоци су благовремено изјавили ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр.72/11, 55/14), који се примењује на основу члана 506. став 2. истог Закона, и оценио да ревизија тужилаца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде из члана 374. став 1. истог Закона, на које се ревизијом неосновано указује. Осим тога, погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и битна повреда из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, на коју ревизенти такође указују, према одредби члана 407. Закона о парничном поступку нису разлог за изјављивање ревизије.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац Д.Ј. и тужена С.п.ц.о. С. су дана 27.05.2003. године закључили уговор о међусобним правима и обавезама. Уговорне стране су се споразумеле да ће тужилац за тужену обављати послове ископавања и затрпавања раке, као и остале послове приликом сахрана на Православном гробљу у С., а у складу са усвојеним ценовником тужене, да ће одржавати ред и чистоћу гробља, обављати ситније поправке на објектима на гробљу и о уоченим недостацима обавештавати представнике тужене, да ће водити рачуна о дисциплини поверилаца гробља, проверавати потврде о дозволама за подизање нових и поправку старих споменика, те да ће обављати остале послове по налогу свештеника, председника и подпредседника тужене. Тужена се за узврат обавезала да ће тужиоцу и члановима његове породице обезбедити кућу за становање на гробљу, без плаћања новчане накнаде, осим обавезе плаћања режијских трошкова, да ће му обезбедити алат за рад, као и да ће му ставити на бесплатно располагање ораницу површине 3ха у зони гробља, уз право да ораницу даје у закуп или подзакуп другим лицима. Током поступка није било спорно да је тужилац извршавао послове предвиђене уговором и одржавао гробље, као и да је у кући коју му је тужена ставила на располагање живео са члановима своје породице. У обављању послова одржавања реда и чистоће на гробљу учествовала је и његова супруга, овде тужиља М.Ј. М.Ј. је током 2004. године, уз сагласност С.п.ц.о. С. упутила захтев Извршном одбору Скупштине општине С. за издавање одобрења за обављање послова одржавања зелених површина на Православном гробљу у С., а на основу издате сагласности надлежног органа Општинске управе Општине С. тужиља М.Ј. је 26.07.2004. године као оснивач регистровала СЗР К. за обављање каменорезачких, погребних и пратећих услуга. У поступку пред нижестепеним судовима утврђено је и да су тужиоци са представницима тужене црквене општине разговарали о плаћању новчане накнаде тужиљи за обављање послова одржавања гробља, те да су представници тужене предочили тужиоцима да, након што туженој буде враћена национализована имовина, намеравају да им као награду за труд исплате одређена новчана средства. Како би тужиљи М.Ј. омогућила да добије кредит у банци, тужена је 29.08.2005. године тужиљи издала потврду из које произилази да је тужиља М.Ј. запослена код тужене на неодређено време почев од 2002. године, на радном месту одржавања гробља, да је на дан издавања потврде остварила укупан радни стаж од 3 године и да је њена просечна зарада у претходна три месеца износила 75.240,00 бруто, односно 71.150,00 динара нето. Потврда је издата иако

тужиља није била у радном односу код тужене, нити је од тужене примала накнаду у новцу.

Полазећи од овако утврђених чињеница, првостепени суд је делимично усвојио тужбени захтев, налазећи да су тужиоци без закљученог уговора о раду фактички обављали послове одржавања гробља за тужену и да је тужена стога у обавези да тужиоцима плати накнаду за рад, односно да им накнади вредност користи коју је остварила радом тужилаца.

Другостепени суд је правилном применом материјалног права садржаног у одредбама члана 210. Закона о облигационим односима преиначио првостепену пресуду и правилно одлучио одбијањем тужбеног захтева као неоснованог.

Одредбом члана 210. став 1. Закона о облигационим односима прописано је да када је неки део имовине неког лица прешао на било који начин у имовину другог лица, а тај прелаз нема своју основу у неком правном послу или закону, стицалац је дужан да га врати, а када то није могуће, да надокнади вредност постигнуте користи.

Другостепени суд правилно закључује да правни основ за рад који је тужилац Д.Ј. обављао у виду услуга чишћења и одржавања гробља представља уговор који је тужилац закључио 27.05.2003. године са туженом, а којим је регулисана обавеза тужиоца да обавља послове одржавања гробља, као и обавеза тужене да му као накнаду за обављени посао уступи стамбени простор (који је без обавезе плаћања закупнине или другог вида накнаде туженој користио са члановима породице), као и право да користи 3 ха оранице уз гробље, уз могућност да ово земљиште даје у закуп, односно подзакуп. За примену правила о враћању стеченог без основа, у смислу члана 210. ЗОО, нужен услов је одсуство правног основа, а у овом случају правни оквир за регулисање међусобних права и обавеза странака представља управо наведени уговор од 27.05.2003. године. Стога се ревизијом неосновано указује да се радом тужилаца тужена неосновано обогатила, јер је од обављања послова одржавања гробља стекла одређену корист, а тужиоцима заузврат није исплаћена никаква накнада. Међутим, за обављање ових послова, према садржини уговора од 27.05.2003. године, тужиоцу није ни следовала накнада у новцу, већ му је за узврат уступљен стамбени простор који је користио са члановима породице, као и право да користи обрадиво земиште у површини од 3ха, које је у власништву тужене. Осим тога, тужиља М.Ј. је делатност одржавања зелених површина на гробљу и пружања осталих погребних услуга (укључујући и каменорезачке послове) обављала као предузетник, у оквиру Самосталне занатске радње К., која није ни у каквом правном односу са туженом црквеном општином, а за пружене услуге је добијала накнаду од грађана који су те услуге користили. Иако током поступка није било спорно да су чланови црквеног одбора расправљали о плаћању накнаде тужиљи за обављене послове, није утврђено постојање одлуке донете на седници одбора која би представљала основ за исплату тражене накнаде, а начелна сагласност чланова црквеног одбора тужене да се тужиоцима исплати одређена новчана накнада била је условљена враћањем црквене имовине, с тим што се до закључења главне расправе наведени услов није остварио. Потврда о примањима од 29.08.2005. године, коју је тужена издала тужиљи ради добијања кредита у банци, такође није доказ о постојању фактичког радног односа тужиље код тужене, јер је у поступку

пред нижестепеним судовима утврђено да садржина ове исправе није истинита. Из наведених разлога, другостепени суд је правилно применио материјално право када је тужбени захтев тужилаца одбио као неоснован, а за своју одлуку је навео јасне, потпуне и правилне разлоге које у свему прихвата и ревизијски суд.

У преосталом делу, наводима ревизије се оспорава утврђено чињенично стање, што према члану 407. ЗПП, у овом поступку није дозвољено.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је ревизију тужилаца одбио као неосновану и применом члана 414. став 2. ЗПП одлучио да ревизијску одлуку детаљно не образлаже, имајући у виду да се образлагањем не би постигло ново тумачење права, нити допринело уједначеном тумачењу права у погледу правног института стицања без основа.

**Председник већа-судија
Бисерка Живановић,с.р.**